

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

22 հունիսի 2023 թվականի թիվ 56-Ա

ք. Երևան

«ԲԱԳԵՏ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2023 թվականի մայիսի 23-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 21 վարչական վարույթի նյութերը՝ **պարզեց**.

Հանձնաժողովը, «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս, հայտնաբերել է Օրենքի պահանջի խախտում, այն է՝ ցանցային օպերատորի գործունեություն իրականացնող «ԲԱԳԵՏ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ ցանցային օպերատոր) կողմից՝ «Охота и рыбалка», «Россия РТР», «Матч Боец», «Че!», «НТВ» և «RU TV» տեսալսողական ծրագրերն առանց պայմանագրի վերահաղորդում իրականացնելու Օրենքի դրույթի պահանջի խախտման փաստը:

Հանձնաժողովը, ղեկավարվելով Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետով և 42-րդ հոդվածով, համաձայն որի՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով և հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի մայիսի 17-ի թիվ 19-Ա հրամանը՝ իրականացրել է ցանցային օպերատորի մոտ մշտադիտարկում՝ տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով:

Տեղում դիտարկում իրականացնելու արդյունքում 2023 թվականի մայիսի 23-ին Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից կազմվել է արձանագրություն, համաձայն որի ցանցային օպերատորի հեռարձակող կայանում ժամը՝ 12:30-ից 13:00-ն իրականացված մշտադիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից վերահաղորդվում են թվով 46 հետևյալ տեսալսողական ծրագրերը՝ Հ1, Հ2, «Ազատություն TV», «21 HD», «Արմենիա», «Կենտրոն HD», «Երկիր Մեդիա», «Շանթ», «Ա Թիվի», «ABN», «Շողակաթ», «Discovery chanel», «Նոր Հայաստան», «Охота и рыбалка», «Հայ TV», «Թավա TV», «Կինոման», «Խաղալիք», «Լայֆ Հաք», «Дом кино», «5-րդ ալիք», «RU TV», «Կոտայք TV», «ТВ 3», «Мир», «НТВ», «Матч Боец», «СТС», «АВТО плюс», «Шансон ТВ», «ТНТ», «National Geographic», «Pen TV», «Nat Geo wild», «Кинопреьера», «Че!», «Карусель»,

«Россия РТР», «Россия К», «Домашний», «Звезда», «1-й канал», «Euronews», «Кинохит», «Индийское кино», «Eurosport», «Мульт» :

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել է նաև ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների արձանագրությունում նշված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից 2023 թվականի մարտի 17-ին Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրություն, որի արդյունքում պարզվել է հետևյալը.

Փաստացի վերահաղորդվող ծրագրերի և ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրության արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկում, բացի փաստացի վերահաղորդվող ծրագրերից, առկա են նաև՝ «Նուռ ԹՎԻ», «5րդ ալիք պլյուս», «8 ԿԱՆԱԼ», «Նիքելոդեոն», «Նիք Ջո», «ՏՆՏ 4 ինտերնացիոնալ», «Ֆրայդեյ ինտերնացիոնալ», «USU Քիդս», «5 Կանալ», «Իզվեստիյա», «Պերեց», «ՌԲԿ», «Բրիջ ՏՎ», «Բրիջ ՏՎ Ռուսկիյ Խիտ», «Մատչ Պլանետա», «Կինոսվիդանիե», «Կինոուժաս», «Կինոսեմյա», «Մուժսկոե Կինո», «Նաշե Նովոե Կինո», «Բոբյոր», «Մուզիկա Պերվոգո», «Բոկս ՏՎ», «Կինոկոմեդիա», «Կուխնյա ՏՎ», «ՎՐԵՄՅԱ», «HD Life», «Կինոմիքս», «ՄՄԱ-ԹՎԻ.ՔՈՄ», «Մոսֆիլմ.Ջոլոտայա Կոլեկցիա», «ԿԽԼ», «ՏՆՏ Մյուզիք», «Օխոտնիկ ի Ռիբոլով», «Դետսկիյ Միո», «Մուզ ՏՎ», «ԹիԷԼՍԻ», «ՆՏՎ ՍԵՐՎԱԼ», «ՆՏՎ ՊՌԱՎՈ», «ՆՏՎ ՍՏԻԼ», «ՆՏՎ ՄԻՐ», «Անիմալ Պլանետ», «Բազմոց ԹՎԻ» և «Մուզզոն» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք արձանագրություն կազմելու պահին չեն վերահաղորդվել, ինչն արգելված չէ օրենքով և չի խախտում այլոց իրավունքները:

Միաժամանակ պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկից բացակայում են «Охота и рыбалка», «RU TV», «НТВ», «Матч Боец», «Че!» և «Россия РТР» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք փաստացի վերահաղորդվել են արձանագրությունը կազմելու պահին:

Հանձնաժողովը, ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով, 2023 թվականի մայիսի 23-ին ցանցային օպերատորի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների հիման վրա 2023 թվականի մայիսի 23-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2023 թվականի մայիսի 26-ին ծանուցել է ցանցային օպերատորին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Ցանցային օպերատորը հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում՝ 2023 թվականի հունիսի 13-ին, Հանձնաժողով է ներկայացրել իր ցանցում վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի թարմացված ցանկը, որտեղ ներառված են միայն խնդրո առարկա հանդիսացող «Охота и рыбалка» (գործ. ժամկետ՝ 01.01.2023թ.-31-12-2023թ.), «Россия РТР» տեսալսողական ծրագրերը:

2023 թվականի հունիսի 14-ին ցանցային օպերատորը Հանձնաժողով ներկայացրած իր պարզաբանմամբ հայտնել է, որ իր ցանցում ընթանում են պրոֆիլակտիկ աշխատանքներ՝ կապված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի վերադասավորման և ցանցում

տեսալսողական ծրագրերի ավելացման հետ, որը նախատեսվում է ավարտել մինչև սույն թվականի հունիսի 08-ը:

Ցանցային օպերատորն իր պարզաբանման մեջ խնդրել է Հանձնաժողովին կարճել «ԲԱԳԵՏ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ 2023 թվականի մայիսի 23-ին հարուցված վարչական վարույթը և վստահեցրել, որ վերոնշյալ աշխատանքների ավարտից հետո կներկայացնեն տեսալսողական ծրագրերի վերջնական ցանկը:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է.

«Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, «Տեսալսողական մեդիայի մասին», «Զանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին», «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները, Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքը, կարգավորող պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը»:

Համաձայն Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի՝ Հանձնաժողովն իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ, 11-րդ և 18-րդ մասերը սահմանում են.

«1. Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով: Ուղղակի դիտարկման արդյունքները կարող են համադրվել տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանների տվյալներին:

3. Տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրության պահանջների խախտման վերաբերյալ տեղեկություններ ունենալու դեպքում օպերատորի գործունեության տեղում դիտարկումն իրականացվում է կարգավորող պետական մարմնի նախագահի հրամանի հիման վրա:

11. Մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրությունն ուղղակի դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է մշտադիտարկում իրականացրած անձը, իսկ օպերատորի մոտ տեղում դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է կարգավորող պետական մարմնի և օպերատորի ներկայացուցիչը:

18. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը կարող է հիմք հանդիսանալ վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայել որպես վարչական վարույթի ապացույց»:

Օրենքի 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ցանցային օպերատորները կարգավորող պետական մարմին տեղեկություն են ներկայացնում իրենց ցանցում վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի մասին:

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից կարող են վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 5-րդ մասը սահմանում է.

«Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմինն»:

Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել են վարչական վարույթի նյութերը և առաջնորդվելով ինչպես գործում առկա, այնպես էլ ներկայացված ապացույցներով, ուսումնասիրության արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ ցանցային օպերատորի կողմից 2023 թվականի մարտի 17-ին Հանձնաժողով է ներկայացվել վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկը, որտեղ չեն եղել խնդրո առարկա հանդիսացող տեսալսողական ծրագրերը՝ 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերի դրույթների պահանջները:

«Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ այլ անձինք ստեղծագործությունը կարող են օգտագործել միայն ստեղծագործության նկատմամբ գույքային իրավունքները կրող անձի (ստեղծագործության հեղինակ կամ այլ անձ, որին այդ իրավունքներն անցել են օրենքով սահմանված կարգով, այսուհետ՝ իրավատեր) թույլտվությամբ՝ հեղինակային պայմանագրի հիման վրա, եթե սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

Նույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքով պահպանվող ստեղծագործության կամ դրա էական մասի կամ հարակից իրավունքների օբյեկտի ցանկացած օգտագործում անօրինական է, եթե նախապես, մինչև նման օգտագործումը ձեռք չի բերվել հեղինակային իրավունքի կամ հարակից իրավունքների իրավատիրոջ թույլտվությունը:

Հանձնաժողովը որպես տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող պետական մարմին Օրենքով վերապահված իր վերահսկողական լիազորություններն իրականացրել է ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկում՝ տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով և դիտարկման արդյունքում 2023 թվականի մայիսի 23-ին կազմված արձանագրությամբ նշված տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրության արդյունքում արձանագրել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից փաստացի վերահաղորդվում են մի շարք տեսալսողական ծրագրեր, որոնք բացակայում են վերջինիս կողմից ներկայացված տեսալսողական ծրագրերի ցանկից:

Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել են վարչական վարույթի նյութերը, որոնք համադրվել են Հանձնաժողովի տեղում դիտարկման արդյունքներին, ներկայացված տեսալսողական ծրագրերի ցանկին և հայտնի է դարձել, որ ցանցային օպերատորն իր գործունեությունն իրականացնում է՝ խախտելով Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը:

Այսպիսով, վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում ամրագրում ենք, որ Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի համար պարտավորություն է սահմանված Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

Փաստում ենք նաև, որ լիցենզիա ստացած ցանցային օպերատորը վերահաղորդում է տեսալսողական ծրագրեր և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ Օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով, ուստի, Օրենքի պահանջի չկատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Ցանցային օպերատորը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելն առաջացնում են իրավական հետևանքներ և ցանցային օպերատորը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում ցանցային

օպերատորը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով սահմանված դրույթների պահանջները:

Հաշվի առնելով այն փաստը, որ տեղում դիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից վերահաղորդվում են «Охота и рыбалка», «Россия РТР», «Матч Боец», «Че!», «НТВ» և «RU TV» տեսալսողական ծրագրերը, իսկ ցանցային օպերատորի կողմից նշված տեսալսողական ծրագրերի վերահաղորդումն իրականացվում է առանց պայմանագրերի և միայն վարչական վարույթի շրջանակներում ցանցային օպերատորի կողմից Հանձնաժողով ներկայացված փոփոխված տեսալսողական ծրագրերի ցանկում ներառված են միայն խնդրո առարկա հանդիսացող «Охота и рыбалка», «Россия РТР» տեսալսողական ծրագրերը, սակայն ցանցային օպերատորը չի պարզաբանել, թե ինչու՞ 2023 թվականի մարտի 17-ին Հանձնաժողով ներկայացրած վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի մեջ ներառված չեն այդ տեսալսողական ծրագրերը, չի ներկայացրել նաև նշված տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ վերահաղորդման պայմանագրերը:

Հանձնաժողովը փաստում է նաև, որ հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում ցանցային օպերատորի կողմից «Матч Боец», «Че!», «НТВ» և «RU TV» տեսալսողական ծրագրերի մասին ընդհանրապես ոչ մի բացատրություն չի ներկայացվել, ուստի վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ խախտվել է Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերի պահանջները:

Այսպիսով, ցանցային օպերատորի կողմից իրականացվել է իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
- 4) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասը սահմանում է.

«Ցանցային օպերատորի կողմից առանց պայմանագրի վերահաղորդում իրականացնելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.04 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:»

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 14-րդ կետերով, 42-րդ հոդվածով, 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով և հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը **որոշեց**.

1. «ԲԱԳԵՏ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ՝ տուգանելով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ԲԱԳԵՏ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:
3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

**ՀԵՌՈՒՍԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

22 հունիսի 2023թ.
ք. Երևան